

STANDARDNO POROČILO O KAKOVOSTI

ZA RAZISKOVANJE

Cene inputov v kmetijstvu
(KME-INPUT/M)

ZA LETO

2014

Poročilo pripravila: Helena Puc

Datum: avgust 2015

Kazalo

0	Metodološka pojasnila o statističnem raziskovanju	4
1	Ustreznost	9
1.1	Uporabniki podatkov iz raziskovanja	9
1.1.1	<i>Ključni uporabniki podatkov iz raziskovanja</i>	9
1.1.2	<i>Komuniciranje z uporabniki</i>	9
1.2	Delež manjkajočih statistik	9
2	Točnost ocen	9
2.1	Vzorčne napake.....	10
2.1.1	<i>Postopek za izračun vzorčne napake</i>	10
2.1.2	<i>Vzorčna napaka</i>	10
2.1.3	<i>Pojasnila</i>	10
2.1.4	<i>Ukrepi za zmanjšanje vzorčnih napak</i>	10
2.2	Pristranskost zaradi zajema.....	10
2.2.1	<i>Postopek za izračun pristranskosti</i>	10
2.2.2	<i>Pristranskost</i>	10
2.2.3	<i>Pojasnila</i>	10
2.2.4	<i>Ukrepi za zmanjšanje pristranskosti</i>	10
2.3	Nevzorčne napake	11
2.3.1	<i>Napake zaradi neodgovora</i>	11
2.3.1.1	<i>Stopnja neodgovora enote</i>	11
2.3.1.2	<i>Stopnje neodgovora spremenljivke</i>	11
2.3.1.3	<i>Uporabljeni postopki v primeru neodgovora</i>	11
2.3.1.4	<i>Delež vstavljenih (imputiranih) podatkov</i>	11
2.3.1.5	<i>Uporabljeni postopki za zmanjšanje stopenj neodgovora</i>	11
2.3.2	<i>Napake zaradi neustreznega pokritja</i>	11
2.3.2.1	<i>Delež nadpokritja</i>	11
2.3.2.2	<i>Napaka zaradi podpokritja</i>	11
2.3.2.3	<i>Ukrepi za zmanjšanje napak zaradi neustreznega pokritja</i>	12
2.3.3	<i>Merske napake</i>	12
2.3.3.1	<i>Kontrole za zaznavanje napak</i>	12
2.3.3.2	<i>Razlogi za nastanek merskih napak</i>	12
2.3.3.3	<i>Uporabljeni postopki v primeru napak</i>	12
2.3.3.4	<i>Delež urejanja podatkov</i>	12
2.3.3.5	<i>Ukrepi za zmanjšanje števila merskih napak</i>	13
3	Pravočasnost in točnost objave	13
3.1	Pravočasnost objave.....	13
3.1.1	<i>Pravočasnost prve objave</i>	13
3.1.2	<i>Pravočasnost objave končnih rezultatov</i>	13
3.1.3	<i>Razlogi za večje zamude in ukrepi za izboljšanje pravočasnosti</i>	13
3.2	Točnost objave	14
3.2.1	<i>Točnost prve objave</i>	14
3.2.2	<i>Razlogi za večje zamude in ukrepi za izboljšanje točnosti objav</i>	14
4	Dostopnost in jasnost informacij	14
4.1	Dostopnost informacij.....	15
4.1.1	<i>Uporabljeni načini za izkazovanje rezultatov</i>	15
4.2	Jasnost izkazanih informacij	15
4.2.1	<i>Oblike izkazovanja podatkov</i>	15
4.2.1.1	<i>Tiskane publikacije</i>	15
4.2.1.2	<i>Spletna objava</i>	15
4.2.1.3	<i>Druge oblike izkazovanja rezultatov</i>	15

4.2.2	<i>Izkazani rezultati</i>	15
4.2.3	<i>Raven podrobnosti izkazovanja rezultatov</i>	15
4.2.4	<i>Metapodatki</i>	16
4.2.5	<i>Ukrepi za izboljšanje jasnosti izkazanih rezultatov</i>	16
5	Primerljivost statistik	16
5.1	Časovna primerljivost	16
5.1.1	<i>Dolžina primerljivih časovnih vrst</i>	16
5.1.2	<i>Prelomi v časovni vrsti</i>	16
5.1.3	<i>Drugi dejavniki, ki vplivajo na časovno primerljivost</i>	17
5.2	Krajevna primerljivost	17
5.2.1	<i>Primerljivost z drugimi članicami Evropskega statističnega sistema</i>	17
5.3	Desezoniranje	17
6	Skladnost	18
6.1	Skladnost med začasnimi in končnimi podatki	18
6.1.1	<i>Politika objavljanja začasnih podatkov</i>	18
6.1.2	<i>Skladnost med začasnimi in končnimi podatki</i>	18
6.1.3	<i>Razlogi za večje razlike med začasnimi in končnimi podatki</i>	18
6.2	Skladnost z rezultati referenčnega vira	18
6.2.1	<i>Kratek opis referenčnega vira</i>	18
6.2.2	<i>Skladnost z rezultati iz referenčnega vira</i>	18
6.2.3	<i>Razlogi za večje razlike med viri</i>	18
7	Stroški in obremenitve	19
7.1	Stroški raziskovanja za urad	19
7.2	Obremenitev poročevalskih enot	19
7.3	Ukrepi za zmanjšanje stroškov in obremenitev	19

0 Metodološka pojasnila o statističnem raziskovanju

Namen raziskovanja

S statističnim raziskovanjem o cenah inputov v kmetijstvu (KME-INPUT/M) mesečno spremljamo gibanje cen proizvodov in storitev za tekočo porabo in investicije v kmetijstvu (inputov). Rezultati tega statističnega raziskovanja (povprečne cene in indeksi cen) se uporabljajo zlasti za oceno vrednosti vmesne potrošnje v kmetijstvu (Ekonomski računi za kmetijstvo nacionalne ekonomije), nadalje za razne analize stroškov v kmetijstvu ipd., povprečne cene natančno določenih proizvodov (energije, gnojil in krmil) pa se uporabljajo za primerjave ravni cen med posameznimi državami članicami Evropske unije.

Pravna podlaga za raziskovanje

Pravno podlago za izvedbo tega raziskovanja predstavljata Zakon o državni statistiki (Ur. l. RS, št. 45/95 in 9/01-spremembe in dopolnitve) in Letni program statističnih raziskovanj za posamezno leto, objavljen v Uradnem listu (Kmetijske cene, Statistično raziskovanje o cenah inputov v kmetijstvu KME-INPUT/M).

Na ravni EU-ja ni predpisa (direktive, uredbe), ki bi opredelil zakonske obveznosti nacionalnih institucij v zvezi z izvedbo statističnega raziskovanja o cenah inputov v kmetijstvu v državah članicah EU-ja in sporočanju rezultatov tega raziskovanja (povprečnih letnih cen določenih proizvodov ter četrletnih/letnih baznih indeksov cen) Statističnemu uradu Evropskih skupnosti (Eurostatu).

Za sporočanje zelenih podatkov Eurostatu zaenkrat obstaja le načelni dogovor med Eurostatom in institucijami v posameznih državah članicah EU-ja, ki izvajajo omenjeno statistiko (v našem primeru je to Statistični urad RS - SURS). Obveznosti nacionalne institucije do Eurostata, kot so uporaba metodologije EU-ja za statistiko cen v kmetijstvu ter roki za sporočanje posameznih vrst podatkov, so podrobno opredeljeni v delovnih dokumentih Eurostatove delovne skupine za kmetijske račune in cene, katere članica je tudi Slovenija oz. SURS.

Rezultati raziskovanja o cenah inputov v kmetijstvu (povprečne cene in indeksi cen) predstavljajo, med drugim, en del vhodnih podatkov za Ekonomske račune za kmetijstvo nacionalne ekonomije, ki pa imajo pravno podlago na ravni EU-ja - Regulation (EC) No 138/2004.

Enote opazovanja

Enote opazovanja so poslovni subjekti, ki na slovenskem trgu ponujajo proizvode in storitve za kmetijsko pridelavo.

Zajetje

V primeru večjega števila ponudnikov posameznih proizvodov/storitev za kmetijsko pridelavo so zajete predvsem tiste enote opazovanja, ki so imele v Sloveniji, po podatkih SURS-a ali drugih virih, v baznem letu pomemben vrednostni promet s svojimi proizvodi/storitvami. V letu 2014 je bilo število opazovanih enot (poleg

uporabe rezultatov drugih statističnih raziskovanj) prvih pet mesecev 45, nato pa po združitvi dveh enot 44.

Zbiranje podatkov

Izbrane enote pošiljajo na SURS mesečno (ali ob spremembi cen) cenike svojih proizvodov/storitev ali cene samo izbranih proizvodov/storitev.

Viri podatkov so izbrane trgovske organizacije, proizvodne-trgovske organizacije (tiste, ki svoje proizvode za kmetijsko pridelavo prodajajo tudi končnemu kupcu), storitvene organizacije (npr. zavarovalnice), poleg njih pa še lastni viri SURS-a (rezultati drugih statističnih raziskovanj: Cen življenjskih potrebščin, Cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih in Statistike gradbeništva – prevzeti podatki o gradbenih stroških od Gospodarske zbornice-Združenja za gradbeništvo in IGM) ter Veterinarska zbornica Slovenije.

Ključne spremenljivke

Ključna spremenljivka pri tem raziskovanju:

- cena proizvoda/storitve za tekočo porabo/investicije v kmetijstvu: cena, ki jo plačajo kmetijski pridelovalci za nakup posameznega proizvoda/storitve za kmetijsko pridelavo.

Ključne statistike

Ključni statistiki sta:

- povprečne cene proizvodov/storitev (za tiste proizvode in storitve, pri katerih je to mogoče),
- indeksi cen (v izračun indeksov cen so zajeti le tisti proizvodi in storitve, ki po podatkih Ekonomskih računov za kmetijstvo nacionalne ekonomije imajo pomemben delež v vrednosti vmesne potrošnje v kmetijstvu v baznem obdobju).

Definicije in pojasnila

Cena inputa v kmetijstvu je v Sloveniji maloprodajna cena proizvoda/storitve, brez DDV-ja.

Faza trženja

Cene inputov v kmetijstvu naj bi po priporočilu Statističnega urada Evropskih skupnosti (Eurostata) spremljali v zadnji fazi trženja. To načelo velja predvsem za energijo, gnojila in krmila, za ostale proizvode pa se lahko upoštevajo cene tudi iz drugih faz trženja (npr. proizvajalčeve, veleprodajne cene proizvodov) ali indeksi cen iz drugih statističnih raziskovanj (npr. indeksi cen življenjskih potrebščin, indeksi cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih ...). Na SURS-u sledimo načelu spremljanja cen inputov v kmetijstvu v zadnji fazi trženja pri vseh navedenih skupinah proizvodov in storitev.

Upoštevanje davkov in subvencij

Cena proizvoda/storitve vključuje morebitne davke, neposredno vezane na določen proizvod/storitev (npr. trošarino), ne vključuje pa davka na dodano vrednost ter morebitne subvencije, neposredno vezane na določen proizvod/storitev.

Bazno obdobje

Bazno obdobje je obdobje, na katero se nanašajo podatki, ki jih uporabimo:

- za izračun baznih cen izbranih proizvodov/storitev in
- za izračun dveh shem uteži (prve za izračun povprečnih mesečnih cen proizvodov/storitev ter druge za izračun indeksov cen skupin proizvodov in storitev).

Bazno obdobje (leto) se menja na vsakih 5 let (leta, ki se končajo na "0" ali "5"). Z letom 2013 je bazno obdobje leto 2010.

Bazne cene

Bazne cene izbranih proizvodov/storitev predstavljajo njihove povprečne letne cene v baznem letu.

Obdelava podatkov

Cene proizvodov in storitev za tekočo porabo in investicije v kmetijstvu (inputov) spremljamo mesečno. Mesečno razpolagamo z vsemi cenami izbranih proizvodov/storitev. V primerih, ko za posamezen mesec cena določenega proizvoda ni na voljo (npr. pri sezonskih proizvodih izven njihove sezone prodaje), upoštevamo pri izračunu indeksov cen njegovo zadnjo evidentirano ceno.

Izračun povprečne mesečne/letne cene

Povprečno mesečno ceno izračunavamo za tiste proizvode/storitve, pri katerih je to mogoče. Pri izračunu si pomagamo z ustreznimi utežmi. Le-te predstavljajo ocene tržnih deležev posameznih proizvodov/storitev ali ocene tržnih deležev izbranih enot v baznem obdobju.

Povprečno letno ceno posameznega proizvoda/storitve pa izračunavamo z navadno aritmetično sredino dejanskih evidentiranih cen (t. i. "vlečenih cen", značilnih za sezonske proizvode izven sezone, ne upoštevamo).

Izračun indeksov cen

Indekse cen proizvodov in storitev za tekočo porabo in investicije v kmetijstvu (inputov) izračunavamo po Laspeyresovi formuli; to pomeni, da primerjamo cene izbranih proizvodov/storitev v tekočem obdobju z njihovimi cenami v baznem obdobju (povprečnimi letnimi cenami v baznem letu). Rezultat primerjave so bazni indeksi cen. Pri izračunih indeksov cen skupin proizvodov in storitev si pomagamo z utežmi za vsak izbrani proizvod/storitev.

Za potrebe Statističnega urada Evropskih skupnosti smo v letu 2006 začeli izračunavati tudi četrletne indekse cen v kmetijstvu. Četrletne bazne indekse cen inputov v kmetijstvu izračunavamo s pomočjo navadne aritmetične sredine mesečnih baznih indeksov cen, letne bazne indekse cen inputov v kmetijstvu pa izračunavamo z navadno aritmetično sredino četrletnih baznih indeksov cen.

Preračun indeksov cen

Zaradi menjave baznega leta na vsakih 5 let (leta, ki se končajo na "0" ali "5") je po metodologiji Eurostata za daljšo primerljivost serij indeksov cen v kmetijstvu potreben preračun indeksov cen za predhodno bazno obdobje. Preračun indeksov cen na novo bazno leto (bazo) zajema tri glavne spremembe:

- spremembo referenčnega leta,
- spremembo uteži ter
- usklajevanje konceptov in metod izračunov.

Osnovni vir podatkov za izračun uteži posameznih skupin proizvodov in storitev so ocene vrednosti njihove potrošnje v Ekonomskih računih za kmetijstvo nacionalne ekonomije v baznem letu. Za izračun uteži podskupin proizvodov/storitev, za katere ni moč dobiti podatkov v Ekonomskih računih za kmetijstvo nacionalne ekonomije, in za izračun uteži posameznih proizvodov/storitev pa si pomagamo z ocenami vrednosti njihove potrošnje v baznem letu, ki jih izračunamo s pomočjo drugih virov (npr. podatkov drugih statističnih raziskovanj, administrativnih virov ...).

Zaradi časovnega zamika rezultatov Ekonomskih računov za kmetijstvo nacionalne ekonomije, ki predstavljajo osnovo za izračun novih uteži za izračun indeksov cen na novo bazo, pa se tako od držav članic EU-ja pričakuje, da so indeksi cen v kmetijstvu na novo bazo na voljo Eurostatu v tretjem letu, ki sledi novemu baznemu letu (leta, ki se končajo s "3" ali "8").

Razpoložljivost rezultatov raziskovanja

Rezultati raziskovanja so povprečne cene proizvodov/storitev (povprečne cene izračunavamo le za tiste proizvode/storitve, pri katerih je to mogoče) in indeksi cen. Povprečne mesečne/letne cene so na voljo predvsem za naslednje skupine proizvodov:

- energija (kurilno olje, motorna goriva, električna energija),
- gnojila ter
- krmila (krma, popolne in/ali dopolnilne krmne mešanice za posamezno vrsto živine).

Povprečne mesečne/letne cene so na voljo od leta 2000.

Z letom 2013 smo pri izračunih indeksov cen v kmetijstvu prešli na novo bazno obdobje (leto 2010=100). Mesečni/četrletni/letni indeksi cen inputov v kmetijstvu so z novo bazo (2010=100) na voljo od leta 2000.

Objavljanje rezultatov

Mesečno:

- Prva objava: Indeksi cen inputov v kmetijstvu (mesečni indeksi cen, na vsake 3 mesece pa tudi četrletni indeksi cen),
- SI-STAT podatkovni portal: Indeksi cen inputov v kmetijstvu

Letno:

- Prva objava: Indeksi cen inputov v kmetijstvu
- SI-STAT podatkovni portal: Indeksi cen inputov v kmetijstvu
- Statopis

Vprašalnik

Pri tem raziskovanju zaradi spremljanja cen zelo različnih skupin proizvodov/storitev za kmetijsko pridelavo in možnosti hkratne uporabe različnih virov ter različnih vrst podatkov izbrane enote opazovanja ne izpolnjujejo klasičnih vprašalnikov, ampak pošiljajo na SURS mesečno (ali ob spremembi cen) cenike svojih proizvodov/storitev ali samo cene izbranih proizvodov/storitev.

Metodološka pojasnila

Metodološka pojasnila so dostopna na spletnem naslovu:

<http://www.stat.si/StatWeb/glavnanavigacija/metode-in-klasifikacije/metodoloska-pojasnila> (Področje: Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo, podpodročje: Cene v kmetijstvu: Indeksi inputnih cen v kmetijstvu, Slovenija).

1 Ustreznost

Ustreznost opisuje, do katere stopnje statistični podatki zadovoljujejo potrebe uporabnikov. Stopnja ustreznosti je določena glede na to, ali so na voljo vsi statistični podatki, ki jih uporabniki potrebujejo, in do katere mere objavljeni podatki in prav tako tudi uporabljeni koncepti (definicije, klasifikacije) ustrezajo potrebam uporabnikov.

1.1 Uporabniki podatkov iz raziskovanja

1.1.1 Ključni uporabniki podatkov iz raziskovanja

Tabela 1.1: Ključni uporabniki podatkov iz raziskovanja

Javni sektor	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za finance, Urad za makroekonomske analize in razvoj, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije.
Gospodarski subjekti	Zadružna zveza Slovenije, trgovske in proizvodne organizacije.
Znanost, raziskovanje in izobraževanje	Kmetijski inštitut Slovenije, fakultete: študentje, raziskovalci.
Splošna javnost	DA
Mediji	Kmečki glas, Finance.
Tuji uporabniki	Eurostat, FAO.
Notranji uporabniki	Ekonomski računi za kmetijstvo, Ekonomski računi za gozdarstvo.

1.1.2 Komuniciranje z uporabniki

Komunikacija med Statističnim uradom RS in uporabniki rezultatov tega raziskovanja poteka:

- v okviru Sosveta za statistiko kmetijstva, gozdarstva in ribištva (namenjeno večjim uporabnikom, organiziran je običajno 1x letno, zadnja seja: 2. 6. 2015, povezava: <http://www.stat.si/StatWeb/glavnanavigacija/o-nas/sistem-drzavne-statistike/statisticni-sosveti>)
- po telefonu in/ali
- preko el. pošte.

1.2 Delež manjkajočih statistik

Delež manjkajočih statistik je enak 0.

2 Točnost ocen

Točnost ocen je definirana kot ujemanje med vrednostjo, ki jo dobimo na koncu statistične obdelave, in pravo, toda neznano populacijsko vrednostjo.

2.1 Vzorčne napake

2.1.1 Postopek za izračun vzorčne napake

Raziskovanje ne poteka na podlagi slučajnega vzorca, zato ocene ne vsebujejo vzorčne napake.

2.1.2 Vzorčna napaka

Raziskovanje ne poteka na podlagi slučajnega vzorca, zato ocene ne vsebujejo vzorčne napake.

2.1.3 Pojasnila

-

2.1.4 Ukrepi za zmanjšanje vzorčnih napak

-

2.2 Pristranskost zaradi zajema

2.2.1 Postopek za izračun pristranskosti

Pristranskosti ne računamo.

2.2.2 Pristranskost

V izračun povprečnih cen ter indeksov cen inputov v kmetijstvu so zajeti predvsem tisti proizvodi in storitve, ki imajo po podatkih Ekonomskih računov nacionalne ekonomije v vrednosti vmesne potrošnje v kmetijstvu v baznem obdobju pomemben delež. V tej zvezi poskušamo na osnovi informacij iz različnih virov najti ustrezne (reprezentativne) enote, ki ponujajo te proizvode/storitve, in v sodelovanju z njimi se določi reprezentativne proizvode in storitve (proizvodi in storitve, ki imajo v njihovi prodaji pomemben vrednostni delež).

2.2.3 Pojasnila

-

2.2.4 Ukrepi za zmanjšanje pristranskosti

Pri menjavi baznega leta (na vsakih 5 let) ažuriramo seznam reprezentativnih poročevalskih enot in seznam reprezentativnih proizvodov/storitev, letno pa samo v primeru potrebe po zamenjavi poročevalske enote in/ali ko posamezen proizvod/storitev ni več reprezentativen.

2.3 Nevzorčne napake

2.3.1 Napake zaradi neodgovora

2.3.1.1 Stopnja neodgovora enote

Tabela 2.2: Stopnja neodgovora enote, 2014.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Povp rečje
Število ustreznih enot	45	45	45	45	45	44	44	44	44	44	44	44	44,4
Število neodgo- vorov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stopnja neodgo- vora %	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2.3.1.2 Stopnje neodgovora spremenljivke

Pri zbiranju in urejanju podatkov je bilo zagotovljeno, da so vse enote sporočile podatke, zato neodgovorov spremenljivke ni bilo.

2.3.1.3 Uporabljeni postopki v primeru neodgovora

-

2.3.1.4 Delež vstavljenih (imputiranih) podatkov

Pri tem raziskovanju podatkov ne vstavljamo (imputiramo).

2.3.1.5 Uporabljeni postopki za zmanjšanje stopenj neodgovora

Pri tem raziskovanju vstavljanja (imputacij v klasičnem smislu) ne izvajamo. V primerih, ko za posamezen mesec cena določenega proizvoda ni na voljo (npr. pri sezonskih proizvodih izven sezone njihove prodaje), upoštevamo pri izračunu mesečnih indeksov cen njegovo zadnjo evidentirano ceno.

2.3.2 Napake zaradi neustreznega pokritja

2.3.2.1 Delež nadpokritja

Izračunavanje deleža nadpokritja ni smiselno zaradi metodologije raziskovanja, ki vključuje reprezentativne enote in so tako vse ustrezne za raziskovanje.

2.3.2.2 Napaka zaradi podpokritja

Raziskovanje temelji na načelu reprezentativnosti cen izbranih proizvodov in storitev. V tej zvezi se pri reprezentativnih poročevalskih enotah določi reprezentativne proizvode in storitve (proizvodi in storitve, ki imajo v njihovi prodaji pomemben vrednostni delež). O napakah podpokritja zato ne moremo govoriti.

2.3.2.3 Ukrepi za zmanjšanje napak zaradi neustreznega pokritja

Glede na informacije, dobljene iz različnih virov, vsako leto popravimo in/ali dopolnimo seznam poročevalskih enot, še podrobneje pa za novo bazno obdobje.

2.3.3 Merske napake

2.3.3.1 Kontrole za zaznavanje napak

Zaradi posebnosti tega raziskovanja (spremljanje cen zelo različnih skupin proizvodov/storitev, uporaba različnih virov in vrst podatkov, majhno število poročevalskih enot) se vse njegove faze (tudi kontrole podatkov/rezultatov) izvajajo na Oddelku za statistiko kmetijstva, gozdarstva, ribištva in lova.

Za zaznavanje napak izvajamo naslednje oblike kontrol:

- kontrolo posredovanih podatkov,
- kontrolo vnosa podatkov in
- kontrole obdelav podatkov (izračun povprečnih cen proizvodov/storitev in izračune indeksov cen).

Pri enotah, ki SURS-u ne posredujejo originalnih cenikov svojih proizvodov/storitev v celoti, ampak mu sporočajo samo cene nekaterih (izbranih) proizvodov/storitev, se preverja, ali so posredovani podatki posamezne enote za zadnje opazovano obdobje primerljivi s podatki te enote iz predhodnega obdobja in/ali s podatki enakih proizvodov/storitev drugih enot.

Če se podatki kake enote za zadnje obdobje za več kot 15 % razlikujejo od podatkov te enote iz predhodnega obdobja ali če se močno razlikujejo od podatkov drugih enot, se s tako enoto vzpostavi stik (običajno po telefonu ali preko el. pošte) ter se preveri pravilnost posredovanih podatkov in ugotovi morebiten razlog za večje razlike v ceni.

Povprečne cene proizvodov/storitev in indekse cen se izračunavajo v programu Excel. Vse vnesene cene se še enkrat preverijo. Pri izračunu povprečnih cen in indeksov cen pa se izvajajo logične kontrole (primerjave povprečnih cen tekočega obdobja in predhodnega obdobja ter primerjave indeksov cen tekočega obdobja z indeksi cen predhodnega obdobja).

2.3.3.2 Razlogi za nastanek merskih napak

Pri tem raziskovanju so napačni podatki zaradi upoštevanja druge merske enote izredno redki. Morebitne merske napake pa lahko nastanejo predvsem iz naslednjih dveh razlogov:

- kadar se v kaki enoti zamenja oseba za sporočanje podatkov našemu uradu
- zaradi časovne stiske osebe pri sporočanju podatkov našemu uradu.

2.3.3.3 Uporabljeni postopki v primeru napak

Če se ugotovi napaka oz. napačen podatek, sledi popravek podatka (skupaj z zaznamkom in datumom popravka).

2.3.3.4 Delež urejanja podatkov

Delež urejanja podatkov je za leto 2014 enak 0.

2.3.3.5 Ukrepi za zmanjšanje števila merskih napak

Pri tem raziskovanju je zaradi različne dinamike gibanja cen posameznih skupin proizvodov/storitev možno pregledati vse podatke za posamezno obdobje. Če ob tem zaznamo pri kaki enoti »sumljivi« podatek, ga takoj preverimo pri tej enoti; nato sledi ustrezen zaznamek o izvedeni kontroli podatka in morebiten popravek že posredovanega podatka. Če pa se izkaže, da je bil »sumljivi« podatek pravilen, sledi le zaznamek o tem, da je bil podatek preverjen pri enoti.

3 Pravočasnost in točnost objave

Pravočasnost objave meri časovni razmik med referenčnim obdobjem, na katero se podatki nanašajo, in datumom objave. Točnost objave meri časovni razmik med dejanskim in predhodno najavljenim datumom objave podatkov, ki je določen bodisi v koledarju objav bodisi v pravni podlagi raziskovanja. Če se omenjena datuma ujemata, pravimo, da je bila objava točna.

3.1 Pravočasnost objave

3.1.1 Pravočasnost prve objave

Tabela 3.2: Pravočasnost prve objave, 2014.

Referenčno obdobje	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Povp rečje
Datum objave	25.3 .201 4	14.4 .201 4	14.5 .201 4	13.6 .201 4	14.7 .201 4	14.8 .201 4	12.9 .201 4	14.1 0.20 14	14.1 1.20 14	12.1 2.20 14	14.1 .201 5	13.2 .201 5	-
Časovni razmik (dni)	T+5 3	T+4 5	T+4 4	T+4 4	T+4 4	T+4 5	T+4 3	T+4 4	T+4 5	T+4 2	T+4 5	T+4 4	T+ 45

3.1.2 Pravočasnost objave končnih rezultatov

Mesečni podatki za tekoče leto so začasni. Ob vsakokratni Prvi objavi se ti podatki lahko popravijo in dopolnijo z novimi podatki. Mesečni podatki dobijo status končnih podatkov z objavo letnih podatkov (najkasneje konec februarja naslednje leto). Mesečnih podatkov za leto 2014 nismo popravljali. Končni podatki za leto 2014 so bili objavljeni 27. 2. 2015.

Tabela 3.4: Pravočasnost objave končnih rezultatov, 2014.

Referenčno obdobje	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Povp rečje
Datum objave	25.3 .201 4	14.4 .201 4	14.5 .201 4	13.6 .201 4	14.7 .201 4	14.8 .201 4	12.9 .201 4	14.1 0.20 14	14.1 1.20 14	12.1 2.20 14	14.1 .201 5	13.2 .201 5	-
Časovni razmik (dni)	T+3 39	T+3 19	T+2 89	T+2 59	T+2 28	T+1 97	T+1 68	T+1 36	T+1 05	T+7 7	T+4 4	T+1 4	T+ 181

3.1.3 Razlogi za večje zamude in ukrepi za izboljšanje pravočasnosti

Zamud pri objavi rezultatov raziskovanja ni bilo. Mesečnim objavam rezultatov pa smo dali oznako statusa »začasni podatki«, saj se lahko zgodi, da enota, ki podatke sporoča, naknadno za preteklo obdobje podatke popravi. Mesečni podatki tako dobijo status končnih podatkov z objavo letnih podatkov (najkasneje konec februarja naslednje leto). Mesečnih podatkov za leto 2014 nismo popravljali. Končni podatki za leto 2014 so bili objavljeni 27. 2. 2015.

3.2 Točnost objave

3.2.1 Točnost prve objave

Tabela 3.6: Točnost prve objave, 2014.

Referenčno obdobje	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Povp rečje
Napovedani datum objave	25.3.2014	14.4.2014	14.5.2014	13.6.2014	14.7.2014	14.8.2014	12.9.2014	14.10.2014	14.11.2014	12.12.2014	14.1.2015	13.2.2015	-
Dejanski datum objave	25.3.2014	14.4.2014	14.5.2014	13.6.2014	14.7.2014	14.8.2014	12.9.2014	14.10.2014	14.11.2014	12.12.2014	14.1.2015	13.2.2015	-
Časovni razmik (dni)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.2 Razlogi za večje zamude in ukrepi za izboljšanje točnosti objav

Zamud pri objavah podatkov ni bilo.

4 Dostopnost in jasnost informacij

Dostopnost statističnih podatkov opisuje možnosti, ki so na voljo uporabnikom za enostaven dostop do statističnih podatkov. Nanaša se na fizične okoliščine, v katerih so podatki dostopni uporabnikom: kje in kako je podatke mogoče dobiti, v kolikšnem času bodo na voljo, koliko stane posamezna storitev (jasen cenik storitev), pogoji za uporabo podatkov (avtorske pravice), dostopnost mikropodatkov in metapodatkov, dostopnost v različnih formatih. Jasnost statističnih podatkov opisuje enostavnost razumevanja podatkov za uporabnike. Nanaša se na informacijsko okolje, v katerem so podatki predstavljeni: ali so podatki opremljeni s primernimi metodološkimi pojasnili in so ustrezno predstavljeni z grafičnimi prikazi ali drugim slikovnim gradivom, ali je podana informacija o točnosti podatkov in o omejitvah uporabe, ali so uporabnikom po potrebi dostopne dodatne informacije.

4.1 Dostopnost informacij

4.1.1 Uporabljeni načini za izkazovanje rezultatov

Tabela 4.1: Načini za izkazovanje rezultatov, 2014.

Zap. št.	Načini	Uporabljeno
1	Spletna objava (npr. Prva objava, Elektronska objava)	DA
2	Objava v podatkovnem portalu SI-STAT	DA
3	Objava v interaktivnih orodjih (npr. Interaktivni statistični atlas Slovenije, Prebivalstvena piramida)	NE
4	Posredovanje že zbranih podatkov na zahtevo uporabnikov	DA
5	Podatki, dosegljivi po telefonskem odzivniku	NE
6	Osnovne tiskane publikacije (npr.: Statopis)	DA
7	Večtematske publikacije (npr. Statistični portret Slovenije v EU in publikacije iz zbirke Brošure)	NE
8	Zunanje baze podatkov (npr. Arhiv družboslovnih podatkov, baza Eurostata, OECD-ja)	DA
9	Statistično zaščiteni mikropodatki	NE

4.2 Jasnost izkazanih informacij

4.2.1 Oblike izkazovanja podatkov

4.2.1.1 Tiskane publikacije

Statopis (povezava:

<http://www.stat.si/StatWeb/Common/PrikaziDokument.ashx?IdDatoteke=5651>).

4.2.1.2 Spletna objava

PO in podatkovni portal SI-STAT: Indeksi cen inputov v kmetijstvu, Slovenija (povezava: <http://www.stat.si/StatWeb/prikazi-novico?id=5319>)

4.2.1.3 Druge oblike izkazovanja rezultatov

-

4.2.2 Izkazani rezultati

- Indeksi cen inputov v kmetijstvu (mesečni, četrtni, letni)
- Mesečne stopnje rasti cen inputov v kmetijstvu (graf)
- Povprečne letne rasti cen inputov v kmetijstvu in kmetijskih pridelkov pri pridelovalcih (graf).

4.2.3 Raven podrobnosti izkazovanja rezultatov

Rezultati statističnega raziskovanja (indeksi cen inputov v kmetijstvu) se objavljajo na ravni Republike Slovenije, in sicer za osnovne skupine ter glavne podskupine proizvodov/storitev za tekočo porabo in investicije v kmetijstvu. Raven podrobnosti izkazovanja rezultatov je za indekse cen inputov v kmetijstvu enaka ravni izkazovanja rezultatov Eurostata.

4.2.4 Metapodatki

V zvezi s statističnim raziskovanjem o cenah inputov v kmetijstvu so na spletni strani SURS-a uporabnikom na voljo naslednji metapodatki:

- **metodološka pojasnila:**
  - v okviru področja Metode in klasifikacije, Metodološka pojasnila za vsa statistična področja (področje: Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo, podpodročje: Cene v kmetijstvu, Indeksi inputnih cen v kmetijstvu, Slovenija: <http://www.stat.si/StatWeb/glavnanavigacija/metode-in-klasifikacije/metodoloska-pojasnila>)
  - ter na podatkovnem portalu SI-STAT (področje Okolje in naravni viri, Kmetijstvo in ribištvo, Cene v kmetijstvu, Indeksi cen inputov v kmetijstvu, Opombe);
- **opombe** na podatkovnem portalu SI-STAT: pri izboru meritve »utež« ali »bazni indeks (povprečje 2010 = 100)« se prikaže besedilno pojasnilo o značilnostih izračuna posamezne meritve.

4.2.5 Ukrepi za izboljšanje jasnosti izkazanih rezultatov

Izkazani rezultati so v skladu s priporočili Eurostata; prav tako uporabniki podatkov niso izkazali potrebe po spremembah pri izkazovanju podatkov, zato ukrepi za izboljšanje jasnosti izkazanih rezultatov za zdaj niso predvideni.

5 Primerljivost statistik

Primerljivost statistik meri razlike, ki se pojavijo zaradi uporabe različnih statističnih konceptov (klasifikacij, definicij, ciljne populacije) ali različnih statističnih metod pri izračunu statistik v različnih geografskih področjih, pri drugih domenah populacije ali v različnih referenčnih obdobjih.

5.1 Časovna primerljivost

5.1.1 Dolžina primerljivih časovnih vrst

Pri izvedbi statističnega raziskovanja o cenah inputov v kmetijstvu uporabljamo metodologijo Eurostata, in to od leta 2000. Rezultati tega raziskovanja (povprečne mesečne/letne cene energije, gnojil in krmil ter mesečni/četrletni/letni bazni indeksi cen inputov v kmetijstvu), pridobljeni po omenjeni metodologiji, so tako na voljo od leta 2000. Vključno z letom 2014 je bilo tako na voljo 15 letnih časovnih vrst, 60 četrletnih časovnih vrst in 180 mesečnih časovnih vrst podatkov.

5.1.2 Prelomi v časovni vrsti

Cene inputov v kmetijstvu spremljamo po metodologiji Eurostata od leta 2000. Prvo primerjalno (bazno) obdobje za izračun tekočih indeksov cen inputov v kmetijstvu je tako bilo leto 2000. Prelomov v časovni vrsti tako ni bilo.

5.1.3 *Drugi dejavniki, ki vplivajo na časovno primerljivost*

-

5.2 Krajevna primerljivost

5.2.1 *Primerljivost z drugimi članicami Evropskega statističnega sistema*

Na ravni EU ni predpisa (direktive, uredbe), ki bi opredelil zakonske obveznosti nacionalnih institucij v zvezi z izvedbo statističnega raziskovanja o cenah inputov v kmetijstvu v državah članicah EU in o sporočanju rezultatov tega raziskovanja Statističnemu uradu Evropskih skupnosti (Eurostatu). Sporočanje dogovorjenih podatkov Eurostatu (povprečnih letnih cen točno določenih proizvodov, četrtnih/letnih baznih indeksov cen ter ocen letnih baznih indeksov cen za tekoče leto) poteka na podlagi partnerskega sporazuma med Eurostatom in institucijami v posameznih državah članicah EU, ki izvajajo omenjeno statistiko.

Uporaba metodologije EU za statistiko cen v kmetijstvu v državah članicah EU ter roki za sporočanje posameznih vrst podatkov so podrobno opredeljeni v delovnih dokumentih Eurostatove delovne skupine za kmetijske račune in cene, katere članica je tudi Slovenija oz. SURS.

Ker v skladu z dogovorom spremljamo cene nekaterih točno določenih proizvodov (goriv za gretje, motornih goriv, električne energije, gnojil in krmil) in ker za izračun četrtnih/letnih baznih indeksov cen v kmetijstvu uporabljamo enotno metodologijo (Priročnik EU za statistiko cen v kmetijstvu), so izračunane povprečne letne cene proizvodov in indeksi cen inputov v kmetijstvu primerljivi s podatki drugih držav članic EU.

5.3 Desezoniranje

Postopki desezoniranja se pri tem raziskovanju ne uporabljajo.

6 Skladnost

Skladnost pri statistikah ugotavlja primernost statističnih podatkov za zanesljivo povezovanje na različne načine in za različne uporabnike. Opisuje omejitve pri povezovanju statistik iz različnih virov, ki so posledica uporabe različnih statističnih postopkov.

6.1 Skladnost med začasnimi in končnimi podatki

6.1.1 Politika objavljanja začasnih podatkov

V izogib objavljanja morebitnih popravkov mesečnih rezultatov imajo vse mesečne objave v tekočem letu status začasnih podatkov. Ob vsakokratni mesečni Prvi objavi se ti podatki lahko popravijo in dopolnijo z novimi podatki. Mesečni podatki dobijo status končnih podatkov z objavo letnih podatkov (najkasneje konec februarja naslednjega leta).

6.1.2 Skladnost med začasnimi in končnimi podatki

Začasni mesečni podatki so bili skladni s končnimi mesečnimi podatki (popravkov mesečnih rezultatov v letu 2014 ni bilo).

6.1.3 Razlogi za večje razlike med začasnimi in končnimi podatki

-

6.2 Skladnost z rezultati referenčnega vira

6.2.1 Kratek opis referenčnega vira

Vir primerjave: Ekonomski računi za kmetijstvo

Rezultati Statističnega raziskovanja o cenah inputov v kmetijstvu predstavljajo en del vhodnih podatkov Ekonomskih računov za kmetijstvo. Ekonomski računi za kmetijstvo (ERK) so satelitski račun nacionalnih računov, ki upošteva specifičnosti kmetijstva. ERK sestavlja niz medsebojno povezanih računov in tabel. Vsebujejo podatke o proizvodnji (o količini, cenah in vrednostih), o vmesni potrošnji po vrstah, o potrošnji fiksnega kapitala in izračun osnovnih kategorij dohodka.

6.2.2 Skladnost z rezultati iz referenčnega vira

Rezultati raziskovanja (povprečne letne cene inputov v kmetijstvu in letni indeksi cen inputov v kmetijstvu) so skladni s podatki, uporabljenimi v Ekonomskih računih za kmetijstvo Slovenije za namen ocene vrednosti vmesne potrošnje v kmetijstvu za posamezno koledarsko leto.

6.2.3 Razlogi za večje razlike med viri

-

7 Stroški in obremenitve

Stroški in obremenitve anketiranih oseb in poslovnih subjektov niso samostojna komponenta kakovosti, so pa pomemben dejavnik pri ocenjevanju kakovosti, saj običajno vplivajo na vse druge komponente kakovosti.

7.1 Stroški raziskovanja za urad

Tabela 7.1: Stroški raziskovanja (za urad).

Referenčno obdobje	2012	2013	2014
Število porabljenih delovnih ur	1372	1466	1198
Število poročevalskih enot, ki bi morale izpolniti vprašalnik	45	45	44
Periodika raziskovanja	mesečna	mesečna	mesečna
Število vprašalnikov na leto (skupaj)	-	-	-

7.2 Obremenitev poročevalskih enot

Tabela 7.2: Obremenitev poročevalskih enot.

Referenčno obdobje	2012	2013	2014
Število poročevalskih enot, ki so izpolnile vprašalnik	45	45	44
Letno število vprašalnikov na enoto	-	-	-
Čas, porabljen za en vprašalnik (ure)	-	-	-
Celoten porabljeni čas (ure) *	1-2	1-2	1-2

*Pri tem raziskovanju izbrane opazovane enote ne izpolnjujejo klasičnih vprašalnikov, ampak pošiljajo na SURS cenike svojih proizvodov/storitev ali samo cene izbranih proizvodov/storitev, in sicer mesečno ali ob spremembi cen.

7.3 Ukrepi za zmanjšanje stroškov in obremenitev

Ukrepi za zdaj niso predvideni.